

ÖLM diariennr 2025.45

Region Örebro län

2025 -04- 02

Regionstyrelsen
Region Örebro län
Box 1613
701 16 Örebro

Registraturen

Risbergsska skolskjutningen – våra gemensamma minnen behöver dokumenteras. Hemställan om resurser.

Vissa händelser är sådana som fastnar i vårt gemensamma minne – mordet på Olof Palme, M/S Estonias förlisning, tsunamin i Sydostasien, terrordåden i World Trade Center New York. Nu har vi ännu ett att lägga till dessa. Den värsta massskjutningen i Sveriges historia ägde rum på Risbergsska skolan i Örebro den 4 februari 2025. Dådet kommer att påverka oss som människor, i synnerhet de som är direkt drabbade. Men också samhället i sin helhet – staden Örebro, kommunen, länet och hela Sverige. Vi behöver minnas, och våra barn och barnbarn behöver minnas. Att samla in och dokumentera vad som händer med människor och samhälle när ett dåd som detta sker kan också vara en del i en sorge-och läkeprocess.

För att på ett konsekvent sätt bidra till insamling och vård av våra gemensamma minnen har Örebro läns museum i uppdrag att skildra samtiden för att framtiden ska kunna veta. Redan första dagen efter dådet började museets medarbetare arbetat med att dokumentera. Museets fotograf fotograferade hur sorgeprocessen manifesterades i staden – vid Risbergsska och på andra platser. På museets hemsida finns möjlighet att dela med sig av sina minnen – [Minnen.se/Skolskjutningen på Risbergsska](https://minnen.se/Skolskjutningen_pa_Risbergsska) – en minnesinsamling. Föremål från minnesplatsen har samlats in, en gåva från Örebro kommun.

Själva dådet, gärningsmannen och offren dokumenterar och arkiverar rättsväsendet. Pressen skriver och har fotografer på plats. Museets fokus är därför inte på själva dådet. Örebro läns museums roll är i stället att engagera sig i den långsiktiga dokumentationen av vad som händer med människor och i samhället efter ett dåd. Läns museet vill fortsätta dokumentera hur berörda reagerade och agerade i samband med dådet, men framför allt hur de påverkats efteråt, under det första året. Tusentals människor har berörts – de som var måltavlor (elever och personal) men överlevde och deras släkt, vänner, kollegor; de som öppnade sina lokaler; inrymda barn och föräldrar; alla som arbetade – brandkår, sjukvård, polis, kyrka och moské, kommunens olika personalgrupper, journalisterna med flera. Och de som ska återställa skolans lokaler – lokalvårdare, snickare, målare och golvläggare.

Dokumentationen

Insatserna utgörs av:

- av en strukturerad och bred etnologisk insamling av berättelser från ett urval person/grupper (se ovan) och möjligen även av ett mindre urval föremål som kan knytas till de enskilda berättelserna. Syftet är att kunna visa och berätta så att det berör även efter 10, 20, 30 år eller senare.
- en å två fotografer som arbetar konstnärligt i anslutning till de etnologiska intervjuerna och tar foton som ger associationer till tankar och känslor kopplade till sorg- och läkeprocessen.

Det insamlade materialet görs tillgängligt för allmänheten (material kan komma att sekretessbeläggas utifrån intervjupersonernas önskemål) och användbart för forskare, författare med flera. Hur materialet i övrigt kan komma att användas är för tidigt att säga, men utställningsformen kommer givetvis att finnas med som en viktig möjlighet under dokumentationsarbetet.

Sociala medier och Sverige bilden

Medie- och kommunikationsvetenskap med Centrum för kriskommunikation (CCC) vid Örebro universitet, professor Mats Eriksson, har lämnat en avsiktsförklaring till stöd för läns museets projekt.

ORU framhåller att Läns museets projekt skulle vara av stort värde för utbildning på olika nivåer, men också den framtida forskningen inom beredskapsområdet. Genom att samla in och bevara vittnesmål, bilder och skriftliga reflektioner kan man från ett forskningsperspektiv framöver bättre förstå hur en svensk stad hanterar och bearbetar tragiska prövningar som större skolmassakrer, i en tid då de hittills varit ytterst ovanliga i Norden. Projektet skulle vara en viktig framtida resurs för utbildare, forskare och myndigheter, men också för historieskrivningen.

ORU ser det som extra värdefullt att museets dokumentation inte fokuserar på själva händelsen, utan hur samhället och individer påverkades, kommunicerade och organiserade sig i efterdyningarna. Insamlingen av Örebroarnas minnesberättelser från massskjutningen kommer också ge möjlighet till djupare förståelse för hur information sprids, hur rykten uppstår och hur gemenskap formas i lokalsamhällen i tider av kriser och efter våldshandlingar. En sådan förståelse är viktig för framtida utställningspubliken, men också för forskningen och samhällets beredskap.

ORU avser om projektet finansieras att stötta och bidra med exempelvis rådgivning inför projektets etnologiska insamlingsarbete. Vi avser även att söka samarbete mellan projektet och exempelvis våra studenter inom det medie- och filmvetenskapliga området när det gäller materialinsamling, dokumentation och utställningsproduktion.

Hemställan om extra resurser

Läns museet har initialt styrt om resurser i form av både personal och medel. Läns museets styrelse har informerats och ställt sig bakom detta.

Den insats som beskrivs ovan är föranledd av en extraordinär händelse och situation. Läns museets resurser är ianspråktagna de närmsta åren för att förbereda för återflytt (2026) till och återöppning (2027) av läns museibyggnaden, Engelbrektsgatan 3. Inom ramen för Läns museets budget finns inte möjlighet att omfördela ordinarie medel i den omfattning som

behövs för att genomföra fortsatt dokumentation genom framför allt intervjuer och konstnärlig fotografering etc. på det sätt som bör ske.

Finansiering söks också från andra instanser.

För att ge Läns museet möjlighet att arbeta med ovanstående insats hemställs om extra finansiering till Örebro läns museum om 350 000 kronor, varav 175 000 kronor 2025 och 175 000 kronor 2026.

För Örebro läns museum

Örebro den 31 mars 2025

Johan Niklasson

Styrelsens ordförande

Handwritten signature of Johan Niklasson in blue ink.

Birgitta Johansen

Museichef/landsantikvarie

Handwritten signature of Birgitta Johansen in blue ink.